

נקודה מתוך "לחיות עם פרשת השבוע" ראש הישיבה

הגמרא במסכת מכות (דף ע"ד ע"א) אומרת: "אמר ר' יוסי בר חנינא: ארבע גזירות גזר משה רבינו על ישראל, באו ארבעה נביאים וביטלו... משה אמר: 'ובגויים ההם לא תרגיע' (דברים כ"ח, ס"ה), בא ירמיה ואמר (ירמיהו ל"א א'): 'הלוך להרגיעו ישראל'."

הערוך לנר על הגמרא שואל: "והלא יש להקשות וכי משה רבינו ח"ו שונא ישראל היה עד שהוצרכו הנביאים לבטל גזירותיו?" ועונה: "אכן לפי הנראה אין כאן סתירה כלל בין דברי משה לדברי הנביאים, רק שמשה אמר בשם הקדוש ברוך הוא והם פרשו דבריו, עד שמה שהיה נראה כגזירה בדבריו פרשוהו לטובה, ונראה זה כאילו בטלו גזירתו..."

הבעל שם טוב לימד אותנו שדברים רבים בעולם – האם יהיו טובים או רעים – זה תלוי במבט שלנו. המציאות היא גולמית ואתה יכול להפוך כל רע לטוב.

משה רבינו אמר "לא תרגיע", שכן אם יהודי נמצא בארצות הגויים ורואה את עצמו כמי שחי בתוכם, אז עם ישראל עובר טלטלות, פרעות ושואות קשות. אך אם יהודי שואף לארץ ישראל, ומחשבתו בארץ ישראל, יזכה לכוחות להגיע בסופו של דבר לארץ ישראל.

ירמיהו אומר "הלוך להרגיעו ישראל", מכיוון שהקדוש ברוך הוא שוכן בעם ישראל, "מצא חן במדבר", כפי שאומר הבעל שם טוב: "במקום שנמצאות מחשבותיו של האדם שם הוא". ואם אנו משתוקקים לארץ ישראל ולא מרגישים רגועים בגלות, אז נגיע לארץ ישראל.

בפתיחה של ספר אורות, בפסקה הראשונה על ארץ ישראל כותב הרב קוק: "ארץ ישראל איננה דבר חיצוני, קנין חיצוני לאומה, רק בתור אמצעי למטרה של ההתאגדות הכללית והחזקת קיומה החמרי או אפילו הרוחני. ארץ ישראל היא חטיבה עצמיתית קשורה בקשר חיים עם האומה, חבוקה בסגולות פנימיות עם מציאותה. המחשבה על דבר ארץ ישראל, שהיא רק ערך חיצוני כדי העמדת אגודת האומה, אפילו כשהיא באה כדי לבצר על ידה את הרעיון היהודי בגולה, כדי לשמור את צביונו ולאמץ את האמונה והיראה והחזק של המצות המעשיות בצורה הגונה, אין לה הפרי הראוי לקיום".

פיסקה זו באה כפולמוס בין הרב קוק לרש"ר הירש, שראה בגלות

אידיאל בפני עצמו לשם הפצת היהדות בעולם, והבין שאם עם ישראל כל הזמן ישתוקק ויחשוב על ארץ ישראל, הוא לא יחיה נכון את הגלות. לכן ראה הרש"ר הירש עניין להוריד את הציפייה לארץ ישראל ולחזק את ההתיישבות בגלות. על כך אומר הרב קוק שחלילה לנו לחשוב כך, אלא עלינו לחיות בציפיה לישועה שהיא הכח המעמיד של היהדות בגולה. משה רבינו אומר לעם ישראל שלא ירגיש רגוע בגלות, אלא יצפה לארץ ישראל, ואחרת עלולה להגיע טלטלה קשה כדי שתחזיר את העם לציפייה לארץ ישראל. וזהו הפתרון של ירמיהו, שהרוגע מגיע מתוך הציפייה. וכפי שאמר רבי נחמן: "לכל מקום שאני הולך אני הולך לארץ ישראל".

יש אמנם מי שיגיד לעצמו שהוא יכול להישאר בארצות הניכר ומספיק לחשוב על ארץ ישראל. אך לא לכך התכוון רבי נחמן, אלא שבכל מקום שאני הולך זה רק צעד לארץ ישראל. אני אשאף להגיע לשם, מחשבותיי יהיו שם, וברגע שיתאפשר אעלה לארץ ישראל.

זו הבחינה של "להפוך מרירו למתיקו" – להפוך את התוכחה לברכה. הברכה היא לחשוב ולהשתוקק לארץ ישראל. גם עלינו מוטלת המשימה הזו על אף שאנו בארץ ישראל, מכיוון שעדיין היא לא שלמה, וירושלים לא בנויה, וגם התורה נמצאת רק אצל חלק מעם ישראל.

עלינו לשאוף לגדול בתורה ולהגיע לארץ השלימה, לעם שלם ותורה שלימה. ישנן שאיפות גדולות. הפתרון והתשובה לתוכחה זה שאיפות גדולות ואמתיות. הרב נריה זצ"ל היה מסביר את הפסוק (הושע י"ד, ג'): "ונשלמה פרים שפתינו", שבזמן בית המקדש כל אחד הביא קורבן לפי יכולתו, עשיר גדול הביא פר, ומי שהיה פחות עשיר הביא כבש, והעני הביא מנחת סולת.

אך כשבית המקדש לא קיים, אז בשפתינו אנחנו יכולים להביא פרים. השאיפות שלנו הן להביא פרים ולא סולת. בשאיפות לשאוף למקסימום ובפועל אנחנו מתקדמים לאט לאט בקצב שלנו.

מתוך שיעור שניתן ביום רביעי האחרון השיעור המלא יעלה לאתר הישיבה בקרוב

פינת הילדים

1. מה יהודי המביא ביכורים למקדש אומר לכהן (בשלוש מילים)?

2. מתי הקב"ה מצווה אותנו לעשות את החוקים והמשפטים?

3. מה גורם לאויבי ישראל לפחד מעם ישראל?

חיינות חיפוש כפרשה וברשי"

(לאחר מציאת המושג בקשו בשולחן שבת מאבאמא להרחיב על המושג שמצאתם)

חויים כחווה הכא...

"מצד ה' יתברך 'ראשית תבואתה' היינו הפרי והתבואה שרצה להכניס בזריעת העולם הם נפשות דישראל והם כוללים כל התורה כולה, רק שאצלם הוא סתום והתורה הוא פירוש על זה – לפרש ולהבין המעמקים הגנוזים בכל נפש פרטי מישראל"

(רבי צדוק הכהן מלובלין, "צדקת הצדיק", פיסקה קצו)

